

Usnesení

Krajský soud v Plzni rozhodl 18. července 2019 ve veřejném zasedání v Plzni v trestní věci obžalovaného K■■■■ N■■■■■■■■■■, narozeného ■■■■■■,

takto:

Podle § 256 trestního řádu se **zamítá** odvolání, které podal obžalovaný K■■■■ N■■■■■■■■■■ proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih z 15. května 2019 č. j. 1 T 31/2019-106.

Odůvodnění

- Podle shora uvedeného rozsudku spáchal K■■■■ N■■■■■■■■■■ zločin podplacení podle § 332 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku. Okresní soud uzavřel, že tento obžalovaný 9. listopadu 2018 v době, kdy ho v Žinkovech kontrolovali coby řidiče motorového vozidla službukonající příslušníci Policie České republiky P■■■■ K■■■■ a V■■■■ M■■■■, odmítl předložit doklady potřebné k řízení a provozu motorového vozidla a prokázat svoji totožnost, a to v situaci, kdy byl z jeho dechu cítit alkohol, načež řekl, že nemůže přijít o řidičské oprávnění, poněvadž je v podmínce, a jmenovaných policistů se opakovaně tázal s cílem, aby nevykonávali svoji pravomoc a propustili jej bez příslušných úkonů trestního řízení, zda by nešlo věc vyřešit jinak, že by si přišli na pěkné peníze, a poté se pokusil vyvíjet na ně tlak, aby mu uložili jen pokutu ve výši 5 000 Kč za to, že překročil povolenou rychlost, aby ho pak propustili a aby za něj dechovou zkoušku podstoupil někdo jiný, což jmenovaní policisté odmítli, a tak se dal na útěk, a když jej zadrželi, ptal se jich, zda by se nemohli nějak domluvit, a později se jich tázal, zda by ho nepustili a vystřelili do vzduchu, aby jeho útěk vypadal věrohodně. Okresní soud mu za to uložil trest odnětí svobody na dva a půl roku, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání čtyř roků. Současně nad ním vyslovil dohled, a to v rozsahu stanoveném trestním zákoníkem. Dále mu uložil, aby během zkušební doby nadměrně nepožíval alkoholické nápoje.
- V zákonné lhůtě se proti právě citovanému rozsudku odvolal K■■■■ N■■■■■■■■■■. Nesouhlasil s žádným jeho výrokem. Opřel se o námitky, které soud druhého stupně rozebere v dalších částech tohoto svého rozhodnutí. S odkazem na ně navrhl, aby jej posledně uvedený soud zprostil obžaloby poté, co by napadený rozsudek zrušil. Krajský soud v Plzni na podkladě tohoto odvolání přezkoumal napadené výroky, jakož i řízení, které jim předcházelo. To mu ukládá § 254 odst. 1 trestního řádu. Podle tohoto ustanovení bral v potaz uplatněné odvolací námitky a k případným dalším vadám mohl přihlížet jen tehdy, pokud mají vliv na správnost napadených výroků. Dospěl k následujícím závěrům.
- Základní námitka obžalovaného spočívala v tom, že policistům nenabízel úplatek a že chtěl věc řešit tím, že by zaplatil blokovou pokutu ve výši 5 000 Kč. Podle této námítky shora jmenovaní policisté tuto jeho snahu nesprávně pochopili jako nabídku úplatku.
- K právě citované námitce je třeba uvést, že oba výše jmenovaní policisté ve svých výpovědích jednoznačně rozlišili nabídku úplatku a nabídku případně placené pokuty. V■■■■ M■■■■ uvedl, že jim obžalovaný při kontrole sdělil, že by si přišli na pěkné peníze, a pak ještě padlo, že by za něj někdo jiný provedl dechovou zkoušku a že by mu napsali pokutu za rychlost (viz list čísla 99 spisu). Jmenovaný svědek ve stejné části výpovědi uvedl, že konkrétní částka nepadla. O chvíli později ale řekl, že obžalovaný o konkrétní částce nemluvil, když hovořil o tom,

že by si přišli na pěkné peníze. V [redacted] M [redacted] totiž uvedl, že K [redacted] N [redacted] hovořil o 5 000 Kč, když mluvil o blokové pokutě (viz list čísla 100 spisu). Také P [redacted] K [redacted] obě navrhované platby jasně rozlišil. Podle jeho výpovědi obžalovaný tvrdil, že nemůže přijít o řidičský průkaz, že by dostal pouze pokutu ve výši 5 000 Kč třeba za rychlost a dechovou zkoušku by za něj provedl někdo jiný a že by šlo situaci vyřešit penězi a že by si policisté přišli na pěkné peníze (viz listy čísel 40 a 97 spisu). Z toho všeho je zřejmé, že obžalovaný nechtěl dostat pokutu za to, že řídil pod vlivem alkoholu, a že za přijatelnou považoval pokutu za nepřiměřenou rychlost. Jasně při tom odlišoval na jedné straně částku, kterou by zaplatil coby pokutu, a na straně druhé částku, kterou by dal policistům bokem. Nelze tedy pochybovat o tom, že policistům nabídl úplatek. Stejně tak je zřejmé, že policisté pochopili situaci správně a že nedošlo k nedorozumění, o kterém K [redacted] N [redacted] psal v právě rozebírané odvolací námitce.

5. V další části odvolání obžalovaný uvedl, že nevěděl o tom, že policisté nemají z vybraných pokut žádné prémie. Právě tak podle této námítky myslel, že by si přišli na pěkné peníze. Právě citovaná námitka je absurdní. Shora citované výpovědi P [redacted] K [redacted] a V [redacted] M [redacted] navíc jasně dokládají, že obžalovaný rozlišoval peníze na pokutu za rychlost, která by zakryla, že řídil pod vlivem alkoholu, a peníze, které by policisté dostali vedle toho. K [redacted] N [redacted] v této souvislosti podotkl, že okresní soud měl k dispozici dvě varianty děje a že se opřel o výpovědi policistů, protože v nich neshledal žádné zásadnější rozpory a poněvadž policisté neměli k obžalovanému žádný poměr a neměli tedy důvod lhát. Okresní soud napadený rozsudek skutečně opřel mimo jiné o tyto postřehy. Odvolací soud je považuje za správné.
6. Obžalovaný dále v odvolání poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 4 Tdo 8/2017. Z tohoto rozhodnutí podle něj plyne, že pokud zasahující policisté splní svoji poučovací povinnost a obžalovanému sdělí, že nebudou jeho přestupkové jednání řešit blokově, a obžalovaný jim nabídne finanční hotovost, aby věc neřešili, je na místě jeho jednání kvalifikovat jako zločin podplacení. Odvolací soud nechápe význam této námítky. Popisuje totiž jinou situaci, než která nastala v dané věci. Obžalovaný v ní chtěl vyjádřit, že se jeho jednání nedá považovat za nabídku úplatku, protože mu policisté neřekli, že věc nebudou řešit blokovou pokutou. V další části svého odvolání totiž uvedl, že by mohl být odsouzen jen v případě, že by jim nabízel peníze i poté, co ho poučili, že věc nelze řešit blokově. V této souvislosti podotkl, že svého jednání zanechal, jakmile ho poučili o tom, že jeho slova vnímají jako nabídku úplatku. To nemůže na věci nic změnit. Obžalovaný totiž policistům rovnou nabídl úplatek i pokutu ve výši 5 000 Kč. Trestného činu se tudíž dopustil předtím, než ho upozornili na to, jak uvedenou situaci chápou. K trestnosti takového jednání přitom není nutné, aby úřední osoba dala najevo, jak hodlá postupovat. Shora uvedeného zločinu se totiž dopustí mimo jiné ten, kdo úřední osobě nabídne úplatek v souvislosti s obstaráním věcí obecného zájmu. Stanoví tak § 332 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku.
7. Shora uvedené okolnosti dokládají, že okresní soud dospěl v napadeném rozsudku ke správným skutkovým závěrům. Ty pak podřadil pod odpovídající ustanovení trestního zákoníku. V daném směru lze odkázat na to, co napsal ve druhém odstavci na čtvrté straně svého rozhodnutí.
8. Jak už bylo řečeno, K [redacted] N [redacted] brojil i proti výroku o trestu. K němu uvedl, že i kdyby byl vinen, je uložený trest nepřiměřený. To podle něj plyne ze shora uvedeného rozsudku Nejvyššího soudu České republiky, v němž byl pachateli uložen trest odnětí svobody na patnáct měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání dvaceti měsíců, přestože šlo o zločin podplacení ve výrazně vyšší „intenzitě“ než v této věci. K tomu je třeba uvést, že se trest neukládá podle toho, jaké tresty pachatele postihly v jiných věcech, nýbrž podle hledisek, která popisuje § 39 trestního zákoníku. Z nich je třeba zejména zdůraznit způsob, jakým obžalovaný dosud žil, a možnosti jeho nápravy. O těchto hlediscích vypovídá opis rejstříku trestů. K [redacted] N [redacted] v něm má už čtyři záznamy, které dokládají, že v minulosti křivě svědčil, kradl

a ohrožoval pod vlivem návykové látky další lidi nebo majetek (viz list čísla 115 spisu). Uvedený opis dále dokládá, že mu soudy uložily jednou trest obecně prospěšných prací a třikrát podmíněný trest odnětí svobody, přičemž poslední zkušební doba podmíněného odsouzení uplynula 10. února 2018. Trestné činnosti popsané ve výroku napadeného rozsudku se tedy K. N. dopustil nedlouho poté.

9. Na tomto místě je třeba poukázat na § 125 odst. 1 trestního řádu. Podle tohoto ustanovení musí soud všechny výroky rozsudku, to jest o výrok o trestu, odůvodnit s poukazem na příslušná ustanovení zákona. Okresní soud to neučinil. Obžalovanému totiž uložil podmíněný trest odnětí svobody, aniž by rozebral ustanovení, která popisují předpoklady pro takový postup. Proto je třeba jeho argumentaci doplnit.
10. Ve smyslu § 81 odst. 1 trestního zákoníku lze podmíněně odložit trest odnětí svobody, jehož výměra nepřevyšuje tři let, jestliže lze očekávat, že pachatel povede řádný život i bez toho, že uvedený trest vykoná. Podle téhož ustanovení musí právě uvedený závěr vyplývat mimo jiné z prostředí, v němž pachatel žije a pracuje, a z dosavadního pachatelova života. Odvolacímu soudu tudíž není zřejmé, proč okresní soud obžalovanému uložil podmíněný trest odnětí svobody. Tato sankce totiž K. N. nedokázala napravit už třikrát a zatím poslední zkušební doba podmíněného odsouzení skončila nedávno. Za takové situace nelze dospět k závěru, že pachatele napraví další podmíněný trest odnětí svobody, jestliže se v jeho životě nezmění něco důležitého, co může ovlivnit motiv trestného činu nebo co souvisí s tím, zda je pachatel schopen nějaký trestný čin ještě spáchat. Spis nedokládá, že se současné poměry K. N. nějak liší od těch, v nichž žil, když se dopustil trestné činnosti popsané ve výroku napadeného rozsudku. Proto zdejší soud nesdílí názor okresního soudu, podle něhož by byl nepodmíněný trest odnětí svobody nepřiměřeně přísný, poněvadž obžalovaný řádně pracuje a hradí své závazky. Odvolacímu soudu navíc není zřejmé, jaké závazky měl okresní soud na mysli a jakou by mohly mít tyto závazky nebo pracovní poměr souvislost s úplatkářstvím. Jediná souvislost, která se nabízí, spočívá v tom, že obžalovaný nabídl úplatek, poněvadž potřebuje jezdit autem, aby mohl vydělávat. To by představovalo důvod trestné činnosti. Ten rozhodně nemůže vést k tomu, že soud uloží nepřiléhavý trest.
11. Právě uvedené okolnosti dokládají, že okresní soud měl K. N. uložit vedle podmíněného trestu odnětí svobody i peněžitý trest, který se přímo nabízí, nebo nepodmíněný trest odnětí svobody. Samostatný podmíněný trest odnětí svobody naproti tomu odporuje zákonu. Na tom nemůže nic změnit ani fakt, že jej okresní soud spojil s dohledem probačního úředníka. Takové odsouzení lze totiž volit jen tehdy, jsou-li splněny podmínky uvedené v již citované části § 81 odst. 1 trestního zákoníku. Stanoví tak § 84 téhož zákona.
12. Na právě uvedenou situaci by měl soud druhého stupně reagovat tak, že by obžalovanému vedle podmíněného trestu odnětí svobody uložil i trest peněžitý, nebo ještě správněji tak, že by mu uložil nepodmíněný trest odnětí svobody. To ale udělat nemůže. Proti napadenému rozsudku se totiž odvolal pouze obžalovaný. V takové situaci se uvedené rozhodnutí nesmí měnit v jeho neprospěch. Stanoví tak § 259 odst. 4 trestního řádu
13. Shora uvedené okolnosti dokládají, že je v napadeném rozsudku věcně správný a zákonný výrok o vině, a že výrok o trestu sice správný není, ale nelze ho opravit. V řízení, jež uvedenému rozhodnutí předcházelo, okresní soud postupoval v souladu s trestním řádem. Odvolání obžalovaného tudíž není důvodné. Na takovou situaci pamatuje § 256 trestního řádu. Ten soudu druhého stupně ukládá, aby odvolání zamítl. Proto tak zdejší soud učinil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný řádný opravný prostředek. Obžalovaný a nejvyšší státní zástupce proti němu mohou podat dovolání. Obžalovaný tak může učinit pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká, a uvedený státní zástupce ve prospěch i v neprospěch obžalovaného pro nesprávnost kteréhokoliv výroku (a to na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce či bez takového návrhu). Obžalovaný je může podat pouze prostřednictvím obhájce. Pokud by tak neučinil, jeho podání se za dovolání nepovažuje, byť by tak bylo označeno.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž směřuje. Rozhoduje o něm Nejvyšší soud České republiky.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí stanovených pro podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá, i čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu, a to s odkazem na ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) trestního řádu, o něž se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Rozsah, v němž se rozhodnutí dovoláním napadá, a důvody dovolání, lze měnit jen po dobu, po níž běží lhůta, ve které lze dovolání podat.

V Plzni 18. července 2019

JUDr. Zdeněk Jaroš v. r.
předseda senátu

Vypracoval: Marcel Žán v. r.